

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Miljö- och hälsoskyddsavdelningen
Gabriella Lundmark
044-13 52 00
gabriella.lundmark@kristianstad.se

Miljödepartementet
Regeringskansliet
Stockholm

Yttrande - Remiss om miljöstraffavgift för överträdelse av förbud mot användning av växtskyddsmedel

Dnr
M2021/02061

Miljö- och hälsoskyddsavdelningens förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden avger yttrande i enlighet med miljö- och hälsoskyddsavdelningens tjänsteskrivelse avseende promemorian från Miljödepartementet om miljöstraffavgift för överträdelse av förbud mot användning av växtskyddsmedel.

Sammanfattning

Promemorians huvudsakliga innehåll innefattar förslag om att miljöstraffavgifter skall införas för överträdelse av förbud mot användning av växtskyddsmedel inom vissa områden. Man föreslår att ett förbud återinförs, så att det krävs kommunalt tillstånd för att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel i handelsträdgårdar och andra kommersiella trädgårdar dit allmänheten har tillträde då dessa annars varken kan söka tillstånd eller omfattas av förbud. Vidare föreslås även att en övergångsbestämmelse till förordningen (2021:229) om ändring i förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel ska förtydligas.

Beslutsunderlag

- Miljö- och hälsoskyddsavdelningens tjänsteskrivelse MIL.2021.3944
- Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande MIL.2020.1962
- Promemoria - Miljöstraffavgift för överträdelse av förbud mot användning av växtskyddsmedel på vissa platser samt krav på tillstånd vid användning av växtskyddsmedel i handelsträdgårdar (bil.).

Ärendet

Bakgrund

Från och med den 1 oktober 2021 gäller enligt 2 kap. 37 § förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel (se SFS 2021:229) förbud mot användning av växtskyddsmedel:

- På ängs- eller betesmark som inte är lämplig att plöja men som kan användas till slätter eller bete,
- På skolgårdar eller gårdar till förskolor eller på lekplatser som allmänheten har tillträde till,

- I parker eller trädgårdar eller andra områden som i första hand är avsedda att vara rekreationsområden som allmänheten har tillträde till,
- Inom koloniträdgårdsområden eller i växthus som inte används yrkesmässigt,
- På tomtmark för bostadshus eller på krukväxter i hemträdgårdsmiljö, eller
- På växter inomhus utom i produktionslokaler, lagerlokaler och liknande lokaler.

I och med de nya förbuden togs möjligheten bort i 2 kap. 40 § att få kommunalt tillstånd för yrkesmässig användning av växtskyddsmedel på tomtmark för flerfamiljshus, på gårdar till skolor och förskolor, på lekplatser som allmänheten har tillträde till, och i parker och trädgårdar dit allmänheten har tillträde.

Bestämmelserna bidrar till genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel (direktivet om en hållbar användning av bekämpningsmedel). Artikel 12 i direktivet syftar till att skydda allmänheten från riskerna förknippade med exponering av kemiska växtskyddsmedel. Bestämmelsen innebär att medlemsstaten åläggs att minimera eller förbjuda användningen av växtskyddsmedel bland annat inom områden som används av allmänheten eller av sårbara grupper. Exempelvis gäller detta allmänna platser såsom parker, skolgårdar och lekplatser för barn. Medlemsstaten ska även, enligt artikel 17, fastställa sanktioner för överträdelse av de nationella bestämmelser som antas i enlighet med direktivet, och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Påföljderna ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande. Promemorian *"Förbud mot användning av växtskyddsmedel inom vissa områden och miljöstraffavgift för överträdelse av förbuden"* remitterades av Miljödepartementet i april 2020 (M2020/00660). Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten yttrade sig i ärende MIL.2020.1962 och var generellt positiv till förslaget.

Förslaget om förbud mot användning av växtskyddsmedel inom vissa områden anmäldes den 2 november 2020 till Europeiska kommissionen i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (anmälningsdirektivet).

Bestämmelserna trädde i kraft den 1 oktober 2021. Förslaget i denna promemoria är en justering av dessa bestämmelser där promemorian även omfattar förslag på en miljöstraffavgift för överträdelse av förbuden.

Yttrande

Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten lämnar följande synpunkter på avsnitt 1.1 och 1.2 i Miljödepartementets promemoria om miljöstraffavgift för överträdelse av förbud mot användning av växtskyddsmedel.

1.1 Förordning om ändring i förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter

Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten anser att de två miljöstraffavgifterna för spridning av bekämpningsmedel trots förbud är rimliga. Detta utifrån vikten av att skydda barn och andra sårbara grupper samt de befintliga nivåerna på miljöstraffavgifterna som redan finns och som är kopplade till spridning av bekämpningsmedel utan tillstånd och anmälan.

1.2 Förordning om ändring i förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel

Miljö- och hälsoskyddsnamnden instämmer att det bör återinföras ett krav om tillstånd för att få sprida bekämpningsmedel i handelsträdgårdar och andra kommersiella trädgårdar dit allmänheten har tillträde men som inte i första hand är avsedda för rekreation. Detta är betydelsefullt för att bekämpningen skall kunna regleras och följas upp. Vid införandet är det dock viktigt med tydligt vägledningsmaterial om begreppen handelsträdgårdar och kommersiella trädgårdar. Avgränsningen är i flera fall otydlig där det kan förekomma kombinationer av både odling, självplock och försäljning av växter, frukt m.m till och för allmänheten inom trädgårds- lantbruks- och skogsnäringen.

För miljö- och hälsoskyddsnamnden

Yttrandet är digitalt signerat av Gabriella Lundmark.